

Метою цього дослідження є аналіз причин, перебігу та наслідків шахтарських страйків на Донбасі, а також виявлення їхньої ролі у формуванні соціально-економічної і політичної ситуації в регіоні.

Основна ідея дослідження полягає у висвітленні шахтарських страйків як прояву системних проблем промислової політики, які є актуальними і сьогодні. Аргументами на підтримку цієї ідеї є: застарілість промислової інфраструктури, низький рівень соціального забезпечення, політична маргіналізація робітничого класу, а також екологічні наслідки надмірної експлуатації ресурсів.

У процесі дослідження використовувалися методи аналізу історичних джерел, порівняння різних соціально-економічних показників та синтез отриманих даних. Особливу увагу було приділено аналізу соціальних наслідків страйків та їхньому впливу на регіональну політику.

Шахтарські страйки на Донбасі висвітлили кризу радянської промислової політики, яка створила залежність регіону від збиткових підприємств. Протести стали реакцією на низький рівень соціального забезпечення та ігнорування прав трудящих владою. Закриття шахт і відсутність альтернативної зайнятості призвели до соціальної деградації регіону. Відсутність ефективної екологічної політики після закриття шахт спричинила катастрофічні наслідки для довкілля.

Підсумовуючи, слід зазначити, що шахтарські страйки Донбасу є не лише важливим історичним явищем, але й цінним джерелом досвіду для розуміння сучасних соціально-економічних викликів. Вирішення проблем індустріальних регіонів вимагає комплексного підходу, який повинен враховувати як історичні уроки, так і сучасні реалії.

Коваленко Д. С.
Науковий керівник: к.психол.н., доц. Гонтаренко Л.О.
НУЦЗУ

НЕП ЯК ПЕРЕХІДНИЙ ЕТАП ЕКОНОМІКИ І СУЧАСНІСТЬ

Нова економічна політика (НЕП), впроваджена в більшовицькій державі в 1921 році, була відповіддю на глибоку економічну кризу, викликану війною,

воєнним комунізмом і розрухою. Її суть полягала в поєднанні елементів ринкової економіки (приватне підприємництво, товарно-грошові відносини) з плановим державним регулюванням. У сучасному світі подібні підходи також використовуються для вирішення кризових ситуацій, особливо під час економічних потрясінь, таких як енергетичні кризи або наслідки війни. Постає питання: які паралелі можна провести між економічними викликами 1920-х років і сучасними реаліями? Який досвід НЕП може бути корисним для сучасної економічної політики?

У періоди нестабільності багато країн шукають способи поєднання ринкових механізмів із державним втручанням. Актуальність порівняння зумовлена тим, що багато сучасних економік постають перед проблемою нестабільності та потребують інноваційних підходів. Аналіз досвіду НЕП може дати нові ідеї для розв'язання актуальних економічних проблем.

Метою є порівняння ключових елементів НЕП із сучасними економічними моделями, визначення спільних рис, розуміння основних відмінностей та уроків, які можна застосувати для побудови ефективних економічних систем у сучасних умовах. Історичний метод: аналіз політичних документів, законодавчих актів та статистики періоду НЕП. Порівняльний аналіз: вивчення схожостей і відмінностей у підходах до регулювання економіки. Системний аналіз: виявлення взаємозв'язків між різними аспектами економіки, такими як приватна ініціатива, роль держави, фінансова стабільність.

Переваги і недоліки ринкових механізмів у кризовий період. НЕП продемонструвала ефективність відновлення економіки через лібералізацію малого і середнього бізнесу. У сучасному світі ця ідея знаходить відображення у розвитку публічно-приватного партнерства, стимулюванні підприємництва. Проте, як і в період НЕП, такі процеси можуть викликати зростання соціальної нерівності та залежність від ринкових коливань.

Вплив державного регулювання. НЕП включала сильне втручання держави у важку промисловість і фінанси, що нагадує сучасні тенденції до

зміцнення ролі держави в економіці під час криз, наприклад, через державні субсидії, регулювання цін і антикризові програми.

Фінансова політика та контроль над грошовою системою. Грошова реформа в період НЕП допомогла стабілізувати економіку. Сучасні аналогії можна знайти у використанні центральними банками інструментів монетарної політики для контролю інфляції та стимулювання економіки.

Соціальний аспект економіки. НЕП сприяла зростанню рівня життя, але водночас викликала соціальну напругу між багатшими і біднішими верствами населення. Сучасні економіки також стикаються з цією проблемою, що вимагає розробки механізмів соціального захисту та справедливого розподілу доходів.

НЕП була унікальним експериментом, який показав важливість балансу між ринковою економікою і державним втручанням. Сучасні економіки використовують подібний підхід, але з урахуванням нових викликів, таких як глобалізація, технологічний прогрес і міжнародна конкуренція. Перспективи подальших досліджень: дослідження ролі інновацій у поєднанні державного регулювання з ринковими механізмами, аналіз впливу цифровізації економіки на стабільність економічних систем, порівняння досвіду НЕП із практиками інших країн, таких як Китай чи скандинавські держави, які впроваджують змішані економічні моделі.

Лисенко К.О.
Науковий керівник: д.і.н., проф. Харламов М.І.
НУЦЗУ

ПРО РОБОТУ ПОЖЕЖНОГО ВІДДІЛУ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА НКВС УСРР У 20-Х РОКАХ XX СТОЛІТТЯ

В сучасній історії України вчені історики майже не звертають увагу на історію пожежно-рятувальної справи. Ми вважаємо, що ці питання зараз набувають особливо науково актуального характеру. Одним з таких маловивчених питань є діяльність пожежного відділу у складі Головного управління комунального господарства НКВС УСРР, що був створений у січні